Communique Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira sastali su se u Sarajevu 29. i 30. lipnja 2009. godine. Predsjedavajući Vijeća ministara BiH, predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućih Parlamentarne skupštine BiH i lideri političkih stranaka na vlasti prisustvovali su dijelovima sastanka.

Upravni odbor je pozdravio osnivanje radne skupine za popis državne imovine i činjenicu da je Predsjedništvo BiH zadužilo Ministarstvo obrane BiH da osnuje povjerenstvo za uništavanje oružja, konstatirajući da niti jedna od ovih aktivnosti nije rezultirala konkretnim pomacima u pravcu realiziranja ciljeva koji se odnose na državnu i vojnu imovinu. Upravni odbor je pozdravio usvajanje dva preostala pravilnika predviđena Zakonom o azilu i imigraciji u okviru realiziranja cilja jačanja vladavine prava.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira nastavio je razgovore o izgledima za tranziciju OHR-a u EUSR, te izrazio zabrinutost i razočaranje stupnjem pomaka načinjenih nakon posljednjeg sastanka u ožujku 2009. godine. Koraci koje su poduzeli organi vlasti BiH nisu dovoljni za ono što je trebalo biti postignuto i ono što je moglo biti postignuto nakon posljednjeg sastanka Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je podsjetio organe BiH da u potpunosti moraju realizirati pet ciljeva i dva uvjeta prije tranzicije OHR-EUSR. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira tražio je od visokog predstavnika da nastavi sa poduzimanjem svih odgovarajućih mjera kako bi se osiguralo da pet ciljeva u potpunosti bude realizirano. Sve dok ovo ne bude završeno, OHR će ostati u BiH i nastavit će vršiti svoj mandat u sukladnosti sa Općim okvirnim sporazumom za mir u BiH, osiguravajući puno poštivanje mirovnog sporazuma.

Upravni odbor je također pozdravio pripreme u tijeku za ojačano prisustvo EUSR-a u BiH nakon konačnog zatvaranja OHR-a.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravio je napredak postignut na nekim od prioriteta iz Europskog partnerstva, te istaknuo značaj potrebe da organi BiH poduzmu aktivnosti koje su potrebne za dalju provedbu Europskog partnerstva. U tom smislu, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira podržao je održavanje prvog koordinacijskog sastanka za europske integracije održanog 18. lipnja i urgirao da organi BiH iskoriste ovaj forum za ubrzanje provedbe reformi koje proistječu iz prioriteta Europskog partnerstva, kao i drugih pitanja koja se odnose na pristup u EU. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira također je pozdravio nedavno usvajanje četiri zakona koji su potrebni za liberaliziranje viznog režima i pozvao organe BiH da što prije realiziraju preostale zahtjeve u tom pogledu. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira izrazio je razočaranje činjenicom da još uvijek nije imenovan direktor Direkcije za europske integracije. Dugotrajna upražnjenost ove funkcije sprečava napredak u provedbi Europskog partnerstva. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira naglašava važnost pojačane regionalne suradnje, uključivši i suradnju u oblasti pravosuđa i trgovine. U tom kontekstu, Upravni odbor je izrazio zabrinutost činjenicom da je u Parlamentu BiH donesen Zakon o zaštiti domaće proizvodnje, kojim se krše međunarodne obveze BiH koje proistječu iz Sporazuma CEFTA. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravio je kontakte koji su nedavno uspostavljeni između ministara pravde BiH i Srbije, čiji je cilj unapređenje suradnje u pravosuđu.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira izrazio je zabrinutost u svezi sa razvojem političke situacije u BiH u posljednje vrijeme, posebice u svezi sa usvajanjem zaključaka 14. svibnja od strane Narodne skupštine Republike Srpske. Izjave i aktivnosti kojima se osporavaju suverenitet i ustavni poredak BiH, kao i pokušaji poništavanja prethodno dogovorenih reformi

i slabljenje postojećih institucija na državnoj razini pokazuju otvoreno nepoštivanje fundamentalnih načela Mirovnog sporazuma, što je neprihvatljivo i mora prestati. Ove aktivnosti su također u suprotnosti sa Općim okvirnom sporazumom za mir i davno pokrenutim naporima Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira na podržavanju izgradnje državnih institucija. Aktivnosti kao što su ove bit će uzete u obzir prilikom procjene drugog uvjeta koji je postavio Upravni odbor Vijeća za provedbu mira za tranziciju OHR-EUSR, a to je pozitivna procjena situacije u BiH od strane Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira zasnovana na punom poštivanju Daytonskog mirovnog sporazuma.*

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravio je indicije da je obnovljena opredijeljenost prudske trojke i drugih političkih lidera da uskoro nastave sa razgovorima. Upravni odbor je ponovno uputio poziv svim političkim strankama i akterima u BiH da nastave sa aktivnostima u duhu kompromisa i traženja zajedničkih rješenja koja su otjelotvorena u prudskom procesu i pojačaju svoj angažman u razgovorima o budućim reformama i podrže napore u provedbi reformi koje su potrebne da ova zemlja krene naprijed. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozvao je visokog predstavnika da potiče i pruža pomoć u održavanju sastanaka relevantnih stranačkih lidera kako bi se pokrenuo širi proces dijaloga i kompromisa u cilju ubrzanja provedbe reformi.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira izrazio je nezadovoljstvo činjenicom da Strategija za provedbu Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir koju je podržao UNHCR, a koja predstavlja značajan dio Prudskog sporazuma iz studenog 2008. godine, nije usvojena zbog protivljenja zastupnika iz RS u Domu naroda BiH, unatoč činjenici da su Strategiju prethodno usvojili i Vijeće ministara i Zastupnički dom BiH. Upravni odbor je pozvao organe BiH da usvoje Strategiju bez daljeg odlaganja.

Iako ustavna reforma nije dio ciljeva i uvjeta za zatvaranje

OHR-a, ona je i dalje jedan od suštinskih prioriteta. Lideri političkih stranaka i predsjedavajući oba doma Parlamenta BiH potvrdili su da, u svjetlu težnji BiH da se priključi EU, ona treba postati funkcionalnija država. To je od ključne važnosti u smislu njihovih još jednom istaknutih težnji ka EU. Stoga je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozvao političke stranke da ponovno pokrenu razgovore o ustavnim promjenama i nastave sa uspjehom postignutim u slučaju ustavnog amandmana za Distrikt Brčko, kako bi iskoristili ovu godinu u kojoj nema izbora. Upravni odbor poziva sve strane da utvrde pozicije koje mogu služiti kao realan osnov za buduće pregovore, a ne maksimalističke pozicije kojima se osporava Opći okvirni sporazum za mir.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravio je procjenu supervizora za Brčko da institucije Distrikta, kao cjelina, funkcioniraju učinkovito i, po svemu sudeći, trajno. Upravni odbor je izrazio žaljenje što entiteti i država nisu riješili preostala pitanja navedena u communiquéu iz ožujka 2009. godine glede Distrikta Brčko. Upravni odbor je jednoglasno prihvatio preporuku supervizora za Brčko da se u jesen 2009. godine donese odluka o okončanju supervizije, pod uvjetom da entiteti i država ispune preostale uvjete koji su supervizoru potrebni da bi mogao informirati Arbitražno vijeće o punoj provedbi Konačne odluke.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira smatra da je neprihvatljivo da Gradsko vijeće Mostara nije imenovalo gradonačelnika čak ni osam mjeseci nakon izbora. Upravni odbor je pozvao visokog predstavnika da poduzme dalje korake kako bi olakšao proces izbora novog gradonačelnika Mostara.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira pozdravio je izbor državnog ombudsmana za ljudska prava u prosincu 2008. godine, te izražava žaljenje zbog ostavke hrvatskog ombudsmana tri mjeseca kasnije i apelira na Republiku Srpsku da bez odlaganja

usvoji zakon kojom ukida i vrši prijenos institucije Ombudsmana RS kako bi se prevazišla blokada u spajanju tri institucije.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira istaknuo je važnost slobode izražavanja, uključivši i slobodne i neovisne medije, ali također i potrebu za političkom neovisnosti regulatornih tijela za komunikacije. Regulatorna tijela imaju iznimno važnu ulogu, ne samo u uređivanju oblasti elektronskih medija i osiguravanju slobode medija, nego i u razvoju novih informacijskih tehnologija, te razvoju telekomunikacijskog sektora u BiH. Kako bi bila učinkovita, regulatorna tijela za komunikacije moraju biti financijski i politički neovisna i slobodna od svakog političkog utjecaja. Vijeće za provedbu mira oštro je osudilo napade na novinare i konstatiralo da se situacija vezana za slobodu medija pogoršava, te apelirao na organe vlasti na svim razinama u BiH da poduzmu odgovarajuće mjere.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je konstatirao da globalna ekonomska recesija ima negativan utjecaj na Bosnu i Hercegovinu. Upravni odbor je pozdravio dogovor između lokalnih organa vlasti i osoblja Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u vezi sa *stand-by* aranžmanom, koji će uskoro biti razmatran na sjednici Izvršnog odbora MMF-a. Vijeće za provedbu mira je apeliralo na organe vlasti na svim razinama da provedu dogovorene mjere i nastave raditi na reformama usmjerenim na konsolidiranje javnih financija. Vijeće je također potaklo organe vlasti da surađuju sa Svjetskom bankom na kreiranju i implementiranju reformi koje će osigurati održiviji, učinkovitiji i pravičniji sustav socijalne zaštite i platni sustav javnog sektora.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je sa zabrinutošću konstatirao da je došlo do ozbiljnog pogoršanja u radu TRANSCO-a BiH zbog kontinuiranog bojkota Upravnog odbora od strane organa vlasti iz Republike Srpske, i pozvalo Vladu Republike Srpske da se što prije ponovo konstruktivno angažira

u okviru ovog poduzeća i doprinese njegovom nesmetanom funkcioniranju, sukladno obvezama od 6. studenog 2008. godine i 3. prosinca 2008. godine.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je pozvao nadležne organe vlasti da osiguraju što brži napredak u sljedećim oblastima, kako bi ispunili pet ciljeva plana aktivnosti OHR-a

Cilj 1. – Postizanje prihvatljivog i održivog rješenja za pitanje raspodjele imovine između države i drugih razina vlasti:

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je pozvao Radnu skupinu za popis imovine BiH da pokrene, planiranim tempom, sve aktivnosti koje su potrebne da bi se osiguralo pravodobno popisivanje i dostavljanje popisa imovine, uključivši i usvajanje svih operativnih instrukcija koje, u pogledu suštine i forme, moraju biti usuglašene sa mandatom Radne skupine, definiranim odlukama Vijeća ministara BiH. Nadalje, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je pozvao lidere političkih stranaka da se konstruktivno angažiraju na postizanju koncenzusa u svezi sa načelima i kriterijima, koji će se uključiti u sporazum između vlada kojim će se riješiti vlasnička prava države i drugih razina vlasti, i kojim će se Povjerenstvo za državnu imovinu BiH voditi u izradi nacrta zakona u sukladnosti sa Općim okvirnim sporazumom za mir.

Cilj 2. – Prihvatljivo i održivo rješenje pitanja imovine obrambenih struktura:

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je sa zabrinutošću konstatirao da nije postignut značajan napredak glede postizanja pravodobnog i nezaustavljivog prijenosa vlasništva nad šezdeset i devet lokacija potrebnih za buduće obrambene svrhe, i odobravanja i provedbe detaljnog i realnog plana za uništavanje viška naoružanja i eksploziva (AWE). Vijeće za provedbu mira je pozvalo entitetske vlade, nadležne općinske organe vlasti i sudove da pruže pomoć Ministarstvu obrane u

prikupljanju ažuriranih podataka o imovini kako bi Ministarstvo pripremilo Aneks na Sporazum o prijenosu, te dostavljajući tehničke detalje o imovini potrebne za buduće obrambene svrhe, kako je to utvrđeno postojećom Odlukom Predsjedništva o obujmu, strukturi i lokacijama Oružanih snaga. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je pozvao ministra obrane BiH da Vijeću ministara na razmatranje dostavi pravno i tehnički utemeljen sporazum između vlada u svezi sa nepokretnom vojnom imovinom, odnosno da ga dostavi državnoj i entitetskim vladama na potpisivanje. Odbor je također pozvao ministra da Predsjedništvu BiH dostavi odgovoran plan za uništavanje viška naoružanja i eksploziva na odobrenje, kao i da ga dostavi Ministarstvu obrane BiH, u cilju njegove provedbe. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je konstatirao da nepostizanje ovoga cilja pred obramene strukture stavlja neodržive zahtjeve za resursima i na taj način ugrožava proces reforme obrane.

Cilj 3. – Puna provedba Konačne odluke o Brčko Distriktu:

Institucije Distrikta u cijelosti sada učinkovito i, po svemu sudeći, trajno funckioniraju. Međutim, entiteti još uvijek nisu ispunili preostale obveze prema odlukama Tribunala glede rješavanja pitanja uzajamnih dugovanja, omogućavanja promjene entitetskog državljanstva za stanovnike Brčkog ili reguliranja pitanja snabdijevanja Distrikta električnom energijom. Pitanje udjela Brčko Distrikta u zlatu i drugim prihodima iz sredstava SFRJ još uvijek nije riješeno. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira poziva entitete, i državu po potrebi, da riješe ova pitanja najkasnije do 15. rujna 2009. godine.

Cilj 4. – Fiskalna održivost:

Postoji potreba da se fiskalna koordinacija u BiH dalje ojača. Stoga nadležni organi trebaju osigurati adekvatno funkcioniranje Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje i Državnog fiskalnog vijeća.

Cilj 5. – Jačanje vladavine zakona:

Nadležni organi trebaju ubrzati provedbu Državne strategije za rješavanje slučajeva ratnog zločina, Državne strategije za reformu pravosudnog sektora, te Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu.

Upravni odbor je ponovio poziv nadležnim organima BiH da ispune svoje obveze iz međunarodnog prava da u potpunosti surađuju sa Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju, tako što će omogućiti uhićenje Ratka Mladića bez daljih odlaganja, i razbiti njegovu mrežu potpore. Upravni odbor je izrazio svoje nezadovoljstvo zbog toga što nitko nije odgovarao za bijeg Radovana Stankovića i što se nisu poduzeli napori da se on uhiti. Upravni odbor je apelirao na BiH da postigne regionalne sporazume o kaznenom gonjenju, a treba pokrenuti i razgovore sa susjednim državama o uklanjanju zapreka vezanih za nemogućnost isporučivanja bjegunaca i osuđenih počinitelja kaznenog djela.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira apelirao je na Vijeće ministara BiH da usvoji amandmane na Zakon o Sudu BiH i Zakon o Tužiteljstvu BiH. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira dalje je ohrabrio organe vlasti BiH da potvrde svoje opredjeljenje za jačanje vladavine prava poduzimanjem potrebnih koraka kako bi se produžili mandati međunarodnih sudaca i tužitelja, tako što će pozitivno razmotriti preporuke Haaškog tribunala i uzeti u obzir stavove domaćih pravosudnih institucija.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira podsjetio je organe vlasti i lidere političkih stranaka da je BiH međunarodno priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet zagarantiran Općim okvirnim sporazumom za mir. Svako osporavanje osnovih elemenata mirovnog sporazuma smatrat će se neprihvatljivim, uključivši i jednostrane korake čiji je cilj ugrožavanje ustavnog poretka BiH. Visoki predstavnik će i dalje osiguravati puno poštivanje mirovnog sporazuma, te

pratiti napredak u svezi sa ciljevima i uvjetima koje je Upravni odbor postavio za zatvaranje OHR-a. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira će kontinuirano pratiti situaciju.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ponovio je svoju punu potporu visokom predstavniku i mogućnosti da koristi cijeli niz ovlasti kako bi osigurao puno poštivanje mirovnog sporazuma, te podsjetio sve organe u BiH na njihovu obvezu da osiguraju da se to u potpunosti poštuje. Upravni odbor je istaknuo da visoki predstavnik zadržava potrebne instrumente da odgovori na osporavanja mirovnog sporazuma.

Sljedeći sastanak političkih direktora održat će se u Sarajevu 18. i 19. studenog 2009. godine.

* *Delegacija Ruske Federacije nije se mogla pridružiti ostatku Vijeća za provedbu mira u svezi sa ovim stavom.*